

*Просалова В. А.,
доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри української мови,
теорії та історії української і світової літератури
Донецького національного університету імені Василя Стуса*

*Грабова А. Д.,
здобувач СО «Магістр»
Донецького національного університету імені Василя Стуса*

АВТОІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ НОВЕЛ ЄВГЕНІЇ КОНОНЕНКО

Анотація. Стаття присвячена виявленню специфіки функціонування автоінтертекстуальності в новелах Євгенії Кононенко «Драні колготи» та «Нові колготи». На основі зіставлення новел, об'єднаних наскрізним образом-символом драних колгот, встановлено, що автоінтертекстуальність стає способом нового прочитання подібної життєвої колізії, що виявляється у схиланні дружини до адюльтера заради меркантильних міркувань. Виявлено, що автоінтертекстуальність у новелах письменниці постає власне авторською інтерпретацією, за допомогою якої авторка пародіює, цитує сама себе, вдається до авторемінісценцій, аби акцентувати увагу читача на знакових моментах у своїх творах. Ідеться про сукупність наскрізних мотивів, знакових образів, елементів. З'ясовано, що мотив самопожертви та мотив таємниці стають ключовими показниками автоінтертекстуальності аналізованих новел. Увага акцентується на наскрізному образі-символі колгот: старі колготи є уособленням злиденного життя та духовного занепаду, нові колготи – це надія на краще життя. Встановлено, що домінуючою у малій прозі Євгенії Кононенко постає так звана «фемінна» проблематика, що зумовлює активну увагу жіночої аудиторії до літературного доробку письменниці. Залучені до аналізу новели дотичні своїм лейтмотивом самоствердження, самореалізації жінки у суспільстві, її здатність до самопожертви заради інших. Новели вирізняються з масиву «жіночої прози» своїм сюжетом, динамічністю композиції, лаконічністю форми й іронічною забарвленістю. Тут спостерігаємо відмінність жіночих і чоловічих цінностей, вторинність фемінного існування в патріархальному суспільстві, підпорядкування власної жіночої долі чоловічим потребам та інтересам. Автоінтертекстуальність у зазначених творах реалізована на сюжетному, композиційному, проблемному, образному рівнях. Вона дозволяє авторці показати зміну гендерних ролей, слабкість і безликість представників сильної статі, які вміло маніпулюють жінками. Євгенія Кононенко зосереджує свою увагу на кризі сімейних взаємин, що виявляється не лише матеріально, а й духовно, головним показником тут постає меркантильність чоловіків головних героїнь.

Ключові слова: міжтекстові зв'язки, автоінтертекстуальність, проблематика, мотив, образ-символ.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку літературознавства апогею набуває проблема міжтекстових зв'язків, що становить основу інтертекстуальності. Інтертекстуальність як нова методологія бере свій початок з кінця 60-х років ХХ століття. Різновидом інтертекстуальності є автоінтертек-

стуальність, що полягає у міжтекстових зв'язках творів одного автора. Це така собі особистісна еволюція письменника, адже йдеться не просто послугування попередніми темами, ідеями та прийомами, але й їх оновлене осмислення.

Автоінтертекстуальність – це одна зі сторін концептуально-мовної системи автора, що виявляється у структурі створених текстів за допомогою різних мовних засобів. Грунтуючись на маркерах автоінтертекстуальності в тексті (цитати, алюзії, ремінісценції), можна описати взаємодію художніх творів одного автора на текстовому рівні, а також у розшаруванні авторського «Я» і автокомунікаційних взаємодій його різних іпостасей.

Явище автоінтертекстуальності легко простежити на творах малої прози, зокрема новелах. Якщо розглядати новелу у творчості конкретного письменника, то можна зрозуміти, що як жанр вона зазнає певних варіацій чи трансформацій, тобто певною мірою відхиляється від усталених літературних ознак малого жанру, що зумовлено авторським баченням.

Розглянемо особливості автоінтертекстуальності новел Євгенії Кононенко на прикладі збірки «Повії теж виходять заміж», об'єктом нашого дослідження стануть «Драні колготи» та «Нові колготи». Зв'язок двох новел простежується уже в самих назвах «Драні» та «Нові колготи». Цей жіночий предмет гардеробу фігурує протягом розвитку подій і стає головним об'єктом уваги читача.

Аналіз останніх досліджень. Творчість Євгенії Кононенко неодноразово потрапляла в поле зору фахових дослідників. Праці, присвячені малій прозі письменниці, знаходимо в доробку Г. Авксентьєвої [1], В. Просалової [2], Г. Тарасюк [3], О. Хамедової [4] та інших науковців. Доробок Г. Авксентьєвої присвячений дослідженню специфіки функціонування інтертекстуальності у повісті та романах Є. Кононенко. Особлива увага у праці В. Просалової зосереджена на формах виявлення авторської свідомості та шляхах її репрезентації. О. Хамедова акцентує увагу на визначенні наративних моделей та типів нараторів в новелах, зазначає, що об'єктивна манера викладу значно трансформована через автобіографічні деталі, емоційно-оцінні судження, тому й набуває ліричного забарвлення. Г. Тарасюк зазначає, що письменниця створює тип інтелектуальної пострадянської жінки.

Мета статті – дослідити специфіку функціонування автоінтертекстуальності в новелах Євгенії Кононенко «Драні колготи» та «Нові колготи», виявити засоби автоінтертекстуальності у творах.

Виклад основного матеріалу. Євгенія Кононенко – яскрава постать української сучасної прози. Її творчий доробок жанрово розмаїтий: поезії, есеї, новели, повісті, романи. Це все переважно «жіноча література». Авторка пише жорстко, іронічно, але реалістично, як сама вона говорить: «Письменництво – це чиста самореалізація. Я завжди пишу про те, що хочу. Я сама собі власний замовник. А цікавить мене звичне, поточне життя людей. Просто я не боюся говорити про те, що є в житті кожного з нас. Я не замовчую конфлікти, бо вважаю, що говоріння – це найперший спосіб лікування будь-яких непорозумінь...» [1].

У збірці «Повії теж виходять заміж» наведено тринадцять історій звичайних жінок, які втомилися від свого злиденного життя. Попри провокативну назву збірки, у ній ідеться про таких собі «аматорок-непрофесіоналок» [5], які не можуть протистояти своїм чоловікам. Свідоме прагнення та утвердження визнання гідності, «самовартості» жінки в суспільстві стають не лише головною ідеєю цих новел, а й знаковим елементом усієї творчості авторки.

Героїні та герої двох новел зі збірки «Повії теж виходять заміж» – «Драні колготи» і «Нові колготи» відтворюють нерозривний плин існування нещасливої у шлюбі жінки в період пізнього застою радянської влади. Увесь їх побут поєднаний навколо ключової деталі – колгот, яка акцентована вже в назвах залучених до аналізу творів. Загалом колготи є достатньо важливою складовою гардеробу сучасної жінки, до певної міри інтимною, адже прилягають значно ближче до тіла, ніж більшість інших елементів одягу. Відтак, інформація про те, в якому стані вони наразі перебувають – це таке ж інтимне знання жінки, як і усвідомлення нею поточного стану власної душі. Окрім того, колготи призначені для того, аби їх вдягали на ноги, отже, цей образ-символ є каталізатором певних змін у житті героїнь малої прози Є. Кононенко.

У новелістиці Є. Кононенко драні колготи – це, на нашу думку, знак злиденного життя, духовного занепаду, що змінюється новими колготами – надією на покращення життєвої ситуації. Події, які зображуються у творах, відіграють важливу роль у становленні подальшого життя героїнь, адже перед ними постає серйозний вибір: поставити на карту свою честь і гідність задля покращення фінансового становища родини чи вирішення конкретної проблеми або зберегти достоїнство і продовжувати нікчемне існування. Під тиском своїх «недочоловіків» жінки приймають правила безглуздої, але невідворотної гри, щоб вижити. Проте, жертвуючи своїм тілом і моральними принципами, вони продовжують виконувати свій сімейний обов'язок [3].

Новели авторки перегукуються не лише тематикою, а й однотипною композицією, лаконічністю форми та іронічною забарвленістю. У них ідеться про ніби «вирвані» з життя окремі епізоди, які не мають початку відліку і так само раптово закінчуються. Події розгортаються в обох новелах у радянський час. Саме в контексті цієї доби авторка намагається показати слабкість та продажність чоловіків, розгул сексуальної революції на тлі зубожіння і деградації людської особистості.

Новела «Драні колготи» змонтована як типова мелодрама київського життя, де кожен герой марить щастям, бореться за нього, і цим виправдовує своє нелегке існування. Розповідь тільки резюмує все, що відбувається з героями [2, 76]. Він не втручається в їхні діалоги, знає тільки те, що відомо пер-

сонажам. Ясність мови, майстерно вихоплені з життя діалоги допомагають реалістично змалювати їх. Письмениця фрагментарно наводить роздуми героїв, таким чином даючи їм психологічну характеристику. Головна героїня новели Ірина, як «пташка у клітці», має лише дві нагоди у рік вийти в люди, одна з яких – це урочистий прийом на роботі чоловіка. Хоч зовні вона стримана і спокійна, в душі вона переживає болісні терзання. Жінка не розуміє, як чоловік може з нею так поводитися. І в подальшому вона вступає у стосунки з французом із власної вигоди. Анна – героїня новели «Нові колготи» – змушена щоденно вислуховувати приниження свекрухи. Вона, хоч і рішуча жінка, проте давно змирилася зі своєю роллю у сім'ї і просто пливе за течією.

Мотив самопожертви, споріднений із мотивом подолання сорому, реалізований у новелах «Драні колготи» та «Нові колготи» в різних варіантах. Так, у першій новелі лірична героїня вирушає на світський прийом, начебто не маючи особливих проблем, окрім не придбаних вчасно новеньких колгот, адже запрошення від чоловіка було занадто неочікуваним. На те, що привід раз на два роки вдягнути золоту сукню є не зовсім радісним, а швидше обридливо-рутинним, указує лише настрої Ірини: «Чому ж настрої такий, наче попереду день народження свекрухи або відкриті партійні збори?» [6].

Водночас чоловік героїні новели «Драні колготи» поводить, на противагу дружині, більш радісно й піднесено. Такі виходи у світ є для нього частиною роботи, способом провести час «як білі люди» [6], й він чудово усвідомлює, заради чого їхнє подружжя їх відвідує. Про це чоловік, утім, не попереджає Ірину, через що пропозиція від німецького гостя всамітнитися в його номері застає її зненацька. Водночас для її чоловіка отримані завдяки згоді дружини можливості є настільки очевидними, що він ледь не зривається на крик, пояснюючи їй їх суть: «А він дасть чек! Уяви собі! Чек на моє ім'я! Я все зможу купити для нашої дитини!» [6].

Дикість ситуації, що склалася, та шок від необхідності погоджуватися на висунуті умови змушують думки Ірини зосередитися навколо проблеми, яка турбувала її ще вдома – дірвх колгот, через які наявний ризик зганьбитися перед стороннім чоловіком. Така особливість сприйняття допомагає жінці вберегтися від зайвого відчуття сорому перед тим, на що вона йде. Про інший бік ганьби Ірина намагається не думати, адже вона робить це заради дитини й родинного добробуту, тому й помічає після зустрічі з німцем лише подаровані ним нові колготи, а її настрої підтверджує лише сприйняття шляху назад із номера інтуриста: «І знову ліфт із каламутними дзеркалами, який повзе у ритмі жалобного маршу, ніби в ньому покійник» [6].

Проте майже одразу вона готова повторити скоєну авантюру вже з іншим іноземцем – французом, дозволу на зустріч із яким навіть не питає в чоловіка: «Вона вже не шукає, де її хазбандмарі, їде з французом у тому самому каламутно-дзеркальному ліфті» [6]. Важко зрозуміти, чого в цьому вчинку більше – помсти чоловікові чи бажання здійснювати вільний вибір у стосунках із протилежною статтю, проте в аналізованому випадку ключовим є образ колготок – на цей раз уже подарованих німцем, які в руках француза швидко стають драними. Втім, компенсацією стає новий чек, запхнутий у декольте золотої сукні, яка мала б стати символом винятковості виходу до світу «білих людей», ставши натомість символом панування продажності й аморальності в цьому світі.

Отже, вагання Ірини стосовно здійснених нею вчинків не постає таким, що суттєвим чином впливає на зміну її ставлення до світу – вона ставиться до близькості з іноземцями як до не найприємнішої, проте не зовсім обтяжливої роботи, приймаючи в цьому аспекті «правила гри», запропоновані чоловіком. Метою самопожертви стає добробут родини, взаємини в межах якої цілком влаштовують обох членів подружжя, через що зазначена самопожертва сприймається читачем крізь призму відчутного цинізму.

У новелі «Нові колготи» взаємини між чоловіком та дружиною не мають настільки обопільного цинізму, проте наділені суттєвим ускладнювальним чинником – вічно хворою свекрухою, яка висловлює зневагу до невістки Ганни, вмільо маніпулюючи власним сином. Сукупність означених маніпуляцій призводить подружжя до непересічного роздоріжжя, на якому з одного боку перебуває життя матері чоловіка, а з іншого – потреба в зраді жінки, яка може це життя врятувати, адже лікар Зеленович, від якого залежить успішність проведення операції, вимагає особистої зустрічі з Ганною. До цього рішення її підштовхує насамперед свекруха, яка переслідує одразу дві мети – покращити власне здоров'я та максимально знецінити невістку в очах сина: «Звичайно, які тут ще можуть вагання, чому ти не сказав мені про це вчора, чому змусив кликати себе вночі?» [7]. Такий підхід промовисто ілюструє ставлення до Ганни в родині, де вона за десять років подружнього життя так і не змогла стати своєю.

І Ганна зовні спокійно йде на цей крок, чим збурює напад ревності у чоловіка, який розривається між тривогою за матір та власницькими почуттями до жінки: «Дружина спокійно іде до ванни. Згодом виходить звітти у чорній напівпрозорій комбінації <...>. По кімнаті лине дух божевільних парфумів – звідки в неї такі?» [7]. Цей спокій, власне, й обурює Ганниного чоловіка, який розкриває у нібито знайомій дружині нові, невідомі для себе грані. При цьому вона поводить так, неначе нічого надзвичайного не відбувається, нагадуючи чоловікові про необхідність забрати доньку із занять музикою.

Проте, попри зовнішній спокій, для Ганни ця самопожертва не є легким кроком, а день, коли вона зважилася поїхати до Зеленовича, став одним із найбільш пам'ятних у житті: «Але сама вона, частіше, ніж щасливий перший місяць їхнього знайомства згадувала той осінній холодний неймовірний день, коли йшла темними мокрими вулицями, заляпуючи гарні ніжки в штопанях колготах» [7]. При цьому вона ледь не провалює покладену на неї місію, забуваючи жаданий лікарем коньяк удома, і лише щирість намірів, сформульованих жінкою, змушує хабарника й ловеласа Зеленовича згадати про залишки людськості й поставитися до Ганни з максимальною прихильністю, не скривдивши й не посягнувши на її чистоту.

Важливим у обох залучених до аналізу новелах постає мотив таємниці. Попри повну розчиненість як Ірини, так і Ганни в родинному житті, вони зберігають здатність до приховування певної частини свого життєвого шляху як від чоловіків, так і від усюдисущих свекрух. Такі таємниці стають для обох жінок стартовим майданчиком для своєрідної психологічної втечі від обридлого та змученого світу заміжжя.

Для Ірини із новели «Драні колготи» таким ковтком свіжого повітря в житті стає зустріч із сантехніком-алкоголіком Василем, який навідується до неї «лагодити труби» саме в той момент, коли чоловіка немає вдома, а дитину вдається відіслати

до бабусі. Василь, на відміну від цинічного Ірининою чоловіка, із яким її поєднує виключно офіційний шлюб, видається жінці більш щирою людиною, якій можна звіритися, не вираховуючи зиск від такого спілкування, до чого вона звикла в подружньому союзі, де в неї є два регламентовані «виходи в світ» із подальшим продовженням, вигідним для родинного бюджету.

При цьому названа таємниця двох закоханих не є такою для чоловіка Ірини, про що він дозволяє собі нагадати, коли дружина не бажає виконувати його настанову й віддаватися німцеві, руйнуючи вибудовані плани стосовно заробітку позачергового чека на закордонну поїздку: «Слухай, Іро, кинь ці штучки! Спиш же ти з Васською, й абсолютно безкоштовно!» [6]. Для жінки таке викриття є до певної міри шоковим, проте вона швидко оговтується та реагує на пропозицію чоловіка відвідати номер німецького геронтолога за усталеною схемою.

Проте навіть тоді, коли її любовна таємниця розкрита, Ірина все одно воліє продовжувати подвійну гру, що здійснюється в обхід «законного» чоловіка. Спершу вона «не заплановано» проводить ніч із французом, що спочатку обурює її чоловіка, проте отриманий від іноземця додатковий чек пом'якшує його настрої: «А що я без тебе робитиму? Останні слова чоловік каже звичним вуркотливим голосом. Усе гаразд» [6].

Власне, реакція чоловіка сигналізує про те, що він абсолютно не проти подвійного життя дружини, аби воно не руйнувало його схему заробітку, звичну для співробітника «Інтуриста» – мережі готелів, які в СРСР спеціалізувалися на роботі з іноземцями із так званих капіталістичних країн. Так само й Ірина усвідомлює, що їхні стосунки із чоловіком більше нагадують роботу в тандемі, а не кохання, тому продовження взаємин із Василем жодним чином не вплине на зміни в цих стосунках, та, ба більше, на їх руйнацію. Тому приховування нею від чоловіка подарунка, отриманого від француза, є швидше ритуальною дією, покликаною формально зберегти розкрити таємницю: «І раптом щось заспокоїливо відгукнулось всередині. Чого б це? Мабуть, тому що, поки чоловік був у ванні, вона встигла спритно заховати подарунки від француза у книжковій шафі за томами БВЛ. Буде чим похастувати Василя, коли черговий раз потече кран на кухні» [6].

Жінка у цій фразі, висловленій подумки, сягає практично тієї ж міри цинічності, що й її чоловік, коли пропонував свою дружину іноземцеві. Так, її нова зустріч із коханцем постає у пліні життя як цілком визначена календарно подія, періодичність якої засвідчує сполука «черговий раз», а емоційна наснаженість цих зустрічей є цілком співвідносною із виходом побутової сантехніки з ладу.

Цілком символічним є і образ сховку, до якого Ірина складає отриманий подарунок – це томи «Бібліотеки всесвітньої літератури», ознаки заможності й успішності радянської родини. Тоді як унаслідок опанування ідеями, закладеними до книжок популярної серії, радянські громадяни начебто мали вдосконалювати свою моральну подобу, в новелі Є. Кононенко, навпаки, спостерігаємо побудову зовнішнього добробуту успішних членів суспільства, за яким приховується схильність до нехтування елементарними моральними нормами заради досягнення меркантильної мети.

Дещо іншим способом реалізовано мотив таємниці в новелі «Нові колготи». У ній дружина такого собі Клименка та невістка такої собі – Ганна зголошується тримати в секреті подробиці своєї зустрічі з доктором Зеленовичем, постать якого оточують

численні чутки щодо його аморальності й хабарництва, а також любові до жіноцтва.

Втім, як це часто буває, чутки виявляються далекими від істини, що й дозволяє авторці розвернути сюжет новели в геть несподіваний бік. Лікар виявляється більш чуйним до переживань Ганни, ніж її чоловік та його матінка, які заради заощадження на операції демонструють готовність продати її тіло, обґрунтовуючи свій учинок якимось міфічним «боргом» невістки перед свекрухою, яка все життя її принижувала й зневажала.

Зеленович рятує свою відвідувачку від ганьби, на яку та готова була піти, високо оцінюючи цю готовність та здатність до самопожертви. У цьому випадку постає момент із залученням наскрізної деталі, наявної в обох новелах – старих колгот: «Вона розкрила свою маленьку сумочку, і звідти випала нова коробочка зі старими колготами» [7].

У новелі «Нові колготи» зазначений образ-символ має подвійне значення. З одного боку, він стає свідченням максимальної серйозності ставлення Ганни до місії: «Він нахилився і подав їй ту коробочку. Лікар Зеленович був добре обізнаний не лише з хірургією. Він зрозумів, наскільки серйозно молода жінка поставилася до того, що від неї вимагалось» [7]. З іншого ж боку, образ старих колгот втворює особливий контраст із придбаними до них на зміну новими, засвідчуючи ледь не останню надію достатньо молодої жінки вирватися із рутини родинного життя, в якому вона не зазнала щастя. Тому Ганна витрачає останні гроші, аби придбати нові колготи й постати перед Зеленовичем у всій повноті власної жіночності: «Як зібрала всі гроші, що були в кишенях синього плаща і маленької сумочки і купила в Галантереї імпорту нову коробочку з новими колготами» [7]. Жінка йде на зустріч із лікарем, усвідомлюючи, що ця зустріч може змінити її життя, й у цьому має рацію.

І, хоча читач цілком має право на думку стосовно того, що лікар Зеленович справді брав хабарі за проведення позачергових операцій, і його репутація сформувалася не на рівному місці, у взаєминах із Ганною він не просто розкривається із неочікуваного боку, навіть не намагаючись скористатися із її складної ситуації, але й стає хранителем їхньої спільної таємниці. Вражений тим, що жінка вдалася до значних на ті часи витрат, аби забезпечити необхідний ефект і змусити його допомогти ненависній свекрусі, лікар пропонує їй не розповідати чоловікові про справжній зміст їхньої зустрічі. Як і годиться справжньому лікареві, Зеленович безпомилково формулює діагноз чоловікові Ганни: «Ніколи, навіть у смертну годину, якщо, не дай Боже, помиратимете раніше за свого чоловіка, не зізнавайтесь, що між нами, як кажуть обивателі, нічого не було. Він того не вартий» [7].

Надалі означена таємниця вже набуває функційності зброї в руках Ганни, завдяки якій вона отримує змогу постійно ставити набридлого чоловіка на місце. Володіння таємницею ніби наділяє жінку особливою силою, і з затурканої домогосподарки вона перетворюється на повноправного члена родини: «І щоразу, коли він, згідно з програмами, які вклала в нього покійна, висловлював невдоволення дружиною, вона за невідомо якими асоціаціями починала згадувати, яка була квартира у лікаря Зеленовича, яка вітальня, які книжки в кабінеті, які троянди у вазі, які коньяки в барі... і він замовкав, і вона замовкала, і не розповідала, що було далі» [7].

Отже, якщо в новелі «Драні колготи» маємо таємницю розкрити, то в новелі «Нові колготи» ця таємниця залишається таємницею і набуває здатності докорінно трансформувати життя родини. Залучаючи зазначений мотив і розкриваючи його у двох паралельних творах, Є. Кононенко за допомогою автоінтертексту пропонує читачеві зіставити життєві ситуації та простежити варіативні можливості розвитку подій. Окрім того, необхідно зауважити, що якщо в новелі «Драні колготи» головній героїні не вдається зберегти свою таємницю, подібно до того, як і не були приховані колготи з дірками, то в новелі «Нові колготи», подібно до придбання героїнею нового елемента гардеробу відбувається й формування нової таємниці, яка суттєво змінює її життя.

Висновки. Домінантною в новелістиці Євгенії Кононенко постає так звана «фемінна» проблематика, що привертає увагу жіночої аудиторії до літературного доробку письменниці. Залучені до аналізу новели «Драні колготи» та «Нові колготи» подібні актуалізацією образу великого міста, зображенням однотипної життєвої ситуації, мотивом таємниці, сюжетною напругою, спробою за лаштунками родинного життя показати реальні стосунки подружжя, безіменними антигероями-чоловіками, які штовхають своїх дружин до адюльтеру заради меркантильних потреб, самопожертвою жінок в ім'я родинного добробуту, циркуляцією образу-символу драних колгот, що постають своєрідним показником матеріального рівня життя осіб жіночої статі, які мусять задовольнятися найнеобхіднішим, щоб хоча б імітувати родинне благополуччя. Автоінтертекстуальність виявляється на проблемно-тематичному, жанровому, образному та сюжетно-композиційному рівнях. Вона дозволяє авторці показати зміну гендерних ролей, слабкість і безликість представників сильної статі, які вмילו маніпулюють жінками.

Література:

1. Авксентьева Г.А. Интертекстуальные аспекты прозы Евгении Кононенко. Проблемы современного литературоведения. 2017. Вып. 24. С. 97–104.
2. Просалова В. А., Ніконенко Ю. Ю. Суб'єктна організація збірки новел Євгенії Кононенко «Три світи». Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія. 2017. Вып. 17. С. 75–80.
3. Тарасюк Г. «Нема раю на всій землі», або Проза життя Євгенії Кононенко без імітацій. URL.: <http://kakdela.kiev.ua/17381/art/2046.html>
4. Хамедова О. Наративні моделі малої прози Є. Кононенко. Актуальні проблеми української літератури і фольклору. Донецьк, 2012. Вып. 18. С. 150–158.
5. Емоційний пазл від Євгенії Кононенко : інтелект-реліз / укладач Н. І. Фенько ; Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олеса Гончара. Полтава, 2018. 16 с.
6. Кононенко Є. Драні колготи. Повії теж виходять заміж. URL: https://www.e-reading.club/chapter.php/1015163/12/Kononenko_-_Povii_tezh_vihodyat_zamizh.html.
7. Кононенко Є. Нові колготи. Повії теж виходять заміж. URL: https://www.e-reading.club/chapter.php/1015163/13/Kononenko_-_Povii_tezh_vihodyat_zamizh.html
8. Шевченко Т. Новелістика Євгенії Кононенко у контексті сучасної української “малої прози” URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/18466/1/188-197.pdf>

Prosalova V. Hrabova A. Autointertextuality of Evgenia Kononenko's novels

Summary. The article is devoted to revealing the specifics of the functioning of auto-intertextuality in Evgenia Kononenko's short stories «Drani kolhoty» and «Novi kolhoty». Based on the comparison of short stories united by the through-and-through image-symbol of torn pantyhose, it is established that auto-intertextuality becomes a way of a new reading of such a life collision, which is manifested in the wife's inclination to an adulterer for mercantile reasons. It is noted that if intertextuality itself can be interpreted as a method of reading, then auto-intertextuality in the works of Ye. Kononenko appears as an authorial interpretation, with the help of which the author parodies, quotes herself, resorts to autoreminiscences in order to focus the reader's attention on certain significant moments present in own works. It is about a set of cross-cutting motifs, iconic images, elements tending to self-irony, etc. It was found that the motive of self-sacrifice and the motive of secrecy become key indicators of the auto-intertextuality of the analyzed novels. Attention is focused on the overall image-symbol of pantyhose: old pantyhose are the personification of impoverished life and spiritual decline, new pantyhose are the hope for a better

life. It has been established that the so-called "feminine" issues are dominant in Yevgenia Kononenko's short prose, which causes the active attention of the female audience to the literary work of the writer. The short stories involved in the analysis are related to their leitmotif of self-affirmation, self-realization of a woman in society, her ability to sacrifice herself for the sake of others. Novels stand out from the array of "women's prose" by their plot, dynamic composition, laconic form and ironic coloring. Here we observe the difference between female and male values, the secondary nature of female existence in a patriarchal society, the subordination of one's own female destiny to male needs and interests. Auto-intertextuality in these works is realized at the plot, compositional, problematic, and figurative levels. It allows the author to show the change of gender roles, the weakness and impersonality of representatives of the stronger sex, who skillfully manipulate women. Evgenia Kononenko focuses her attention on the crisis of family relations, which manifests itself not only materially, but also spiritually, the main indicator here is the mercantilism of the men of the main characters.

Key words: intertextual connections, autointertextuality, problematic, motif, image-symbol.